

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 28.11.2019
COM(2019) 608 final

Recomandare de

DECIZIE A CONSILIULUI

de actualizare a directivelor de negociere pentru negocierea acordurilor de parteneriat economic (APE) cu țările și regiunile din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP)

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Între 2002 și 2014, UE a negociat acorduri de parteneriat economic (APE) cu țări și regiuni din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP). UE a desfășurat aceste negocieri pe baza unui mandat amplu și a unor directive de negociere emise de Consiliu la 12 iunie 2002 (9930/02).

Cu toate acestea, având în vedere o serie de circumstanțe, inclusiv constrângerile legate de capacitate ale partenerului, acordurile încheiate și puse în aplicare astăzi vizează exclusiv comerțul cu mărfuri. Alte domenii (cum ar fi serviciile, investițiile și aspectele legate de comerț) nu au fost incluse în acorduri, dar au fost menționate în mod explicit pentru o viitoare revizuire în așa-numitele „clauze de rendez-vous”. Această situație înseamnă că acordurile de parteneriat economic actuale nu sunt pe deplin adaptate la realitățile comerciale ale secolului 21 și la interesele atât ale UE, cât și ale țărilor partenere în cauză. Prin urmare, este posibil ca, în următorii ani, să existe un interes în „aprofundarea” acestor acorduri pentru a acoperi și serviciile, investițiile, comerțul și dezvoltarea durabilă, drepturile de proprietate intelectuală, politica în domeniul concurenței și achizițiile publice, printre altele.

În momentul de față, există 31 de țări care pun în aplicare șapte acorduri de parteneriat economic diferite în țările și regiunile ACP.

Dintre acestea, cinci țări care pun în aplicare în prezent APE interimare în Africa de Est și de Sud (AES) (Mauritius, Madagascar, Seychelles, Zimbabwe și, de curând, Comore) au solicitat lansarea de negocieri bazate pe clauza de rendez-vous cu obiectivul de a încheia un acord cuprinzător care să le ajute să profite de oportunitățile generate de lanțurile valorice globale. Negocierile în vederea unui astfel de acord cuprinzător au fost lansate la 2 octombrie 2019 în Mauritius.

Negocierile viitoare cu țările și regiunile ACP, inclusiv cu AES, se vor desfășura pe baza directivelor de negociere existente, stabilite de Consiliu în 2002, care însoțesc autorizarea sa de a deschide negocierile. Cele 2002 directive existente sunt deja de natură cuprinzătoare, acoperind aproape toate domeniile legate de comerț. Cu toate acestea, având în vedere evoluția comerțului la nivel mondial, aceste directive sunt, în prezent, parțial depășite în ceea ce privește formularea lor și sunt lipsite de coerență cu inițiativele și prioritățile politice recente ale UE, cum ar fi consolidarea politicii noastre privind comerțul și dezvoltarea durabilă.

Prin urmare, Consiliul a solicitat o actualizare a directivelor de negociere adoptate în 2002 pentru a alinia formularea și conținutul acestor directive cu evoluțiile și politicile recente în domeniile legate de comerț, în special Comunicarea Comisiei Europene din 2015 intitulată „Comerț pentru toți”, dar și cu Agenda 2030, cu principalele sale 17 obiective de dezvoltare durabilă și cu Acordul de la Paris pentru combaterea schimbărilor climatice adoptat de comunitatea internațională în 2015.

Prin urmare, prezenta inițiativă constituie o contribuție la punerea în aplicare a Comunicării „Comerț pentru toți”, ținând seama, în același timp, de negocierile în curs privind Acordul de parteneriat post-Cotonou. Inițiativa ține seama de Alianța Africa-Europa pentru investiții și locuri de muncă sustenabile, lansată de președintele Comisiei în septembrie 2018, și de Planul de investiții externe drept componentă importantă a acestuia.

Obiectivul imediat al prezentei inițiative este de a pune la dispoziția Comisiei directive de negociere actualizate pentru acordurile de parteneriat economic cu țările și regiunile ACP,

care să fie aliniate la practica actuală a UE în materie de negocieri și care să garanteze că orice negocieri ulterioare cu țările și regiunile ACP răspund provocărilor comerciale actuale.

Obiectivul global este de a negocia acorduri comerciale actuale și moderne cu țările și regiunile ACP care vor stimula comerțul și investițiile și vor sprijini aceste țări în integrarea lor în economia mondială.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Obiectivele de mai sus sunt în concordanță cu Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), care prevede că UE ar trebui să „încurajeze integrarea tuturor țărilor în economia mondială, inclusiv prin eliminarea treptată a barierelor din calea comerțului internațional”¹.

De asemenea, obiectivele sunt pe deplin conforme cu obiectivele Acordului de la Cotonou și cu principiile generale pe care le promovează acest acord.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Obiectivele sunt coerente cu alte politici ale UE.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

- **Temei juridic**

Articolul 207 alineatul (4) primul paragraf, coroborat cu articolul 218 alineatele (3) și (4) din TFUE.

În temeiul articolului 207 alineatul (4), pentru negocierea și încheierea acordurilor menționate la articolul 207 alineatul (3), Consiliul hotărăște cu majoritate calificată.

În temeiul articolului 218 alineatul (3) din TFUE, Comisia prezintă recomandări Consiliului, care adoptă o decizie de autorizare a deschiderii negocierilor.

În temeiul articolului 218 alineatul (4) din TFUE, Consiliul poate adresa directive negociatorului și poate desemna un comitet special, negocierile trebuind să fie conduse în consultare cu acest comitet.

În ceea ce privește negocierile pentru APE, Consiliul a autorizat deja deschiderea negocierilor și a emis directive pentru Comisie în 2002. Cu toate acestea, actualizarea directivelor de negociere este necesară pentru a încadra mai precis noile negocieri, în lumina recentelor inițiative și priorități politice ale UE legate de evoluția comerțului pe plan mondial. Aceasta înseamnă, printre altele, că directivele vor trebui să reflecte ambițiile actuale ale UE de a include în acordurile sale principii și norme convenite la nivel internațional în materie de muncă și de mediu, inclusiv trimiteri la Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă și la Acordul de la Paris pentru combaterea schimbărilor climatice. Directivele existente nu reflectă nici necesitatea unor dispoziții pentru punerea în aplicare și monitorizarea efectivă a acestor norme, și nici un mecanism de soluționare a eventualelor litigii apărute între părți în acest domeniu.

Prin urmare, Comisia recomandă Consiliului să adopte o decizie în baza articolului 207 alineatul (4) primul paragraf, coroborat cu articolul 218 alineatele (3) și (4) din TFUE.

¹ Articolul 21 alineatul (2) litera (e) din TUE.

- **Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)**

Politica comercială comună este un domeniu de competență exclusivă a UE în temeiul articolului 3 din TFUE. Prin urmare, principiul subsidiarității nu se aplică [articolul 5 alineatul (3) din TUE].

- **Proportionalitatea**

Recomandarea Comisiei este în conformitate cu principiul proporționalității.

- **Alegerea instrumentului**

Decizia Consiliului Uniunii Europene privind actualizarea directivelor de negociere pentru negocierea acordurilor de parteneriat economic (APE) cu țările și regiunile din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP).

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluările ex post/verificarea adecvării legislației existente**

În viitoarea evaluare a impactului asupra durabilității (EID) va fi inclusă o secțiune de evaluare ex post privind punerea în aplicare a actualului APE interimar cu țările AES.

- **Consultările cu părțile interesate**

Nu sunt prevăzute consultări specifice cu cetățenii și cu părțile interesate, întrucât actualizarea formulării este limitată.

Cu toate acestea, Comisia va consulta cetățenii și părțile interesate cu privire la negocierile individuale care ar putea fi purtate în viitor, în temeiul directivelor de negociere actualizate.

În special, în ceea ce privește viitoarele negocieri cu statele AES părți la Acordul de parteneriat economic, va fi lansată o evaluare a impactului asupra dezvoltării durabile (SIA) pentru a consulta publicul larg și părțile interesate, atât din UE, cât și din regiunea AES, cu privire la impactul potențial al noilor teme legate de comerț care urmează să fie incluse în acord. Discuțiile inițiale au început în octombrie 2019, iar SIA se va desfășura în paralel cu negocierile pentru a contribui la acest proces.

SIA este o platformă de dialog sistematic între părțile interesate și negociatorii comerciali, prin consultări aprofundate în care tuturor părților interesate li se oferă posibilitatea de a participa.

Principalele părți interesate care urmează să fie consultate în cadrul SIA vor include sectorul public, organizațiile neguvernamentale, întreprinderile, partenerii sociali și mediul academic.

În afara APE UE-AES, în această etapă nu sunt prevăzute noi negocieri pentru a aprofunda sau a extinde alte acorduri de parteneriat economic existente. Orice astfel de angajamente vor fi însoțite de evaluări cu privire la impactul potențial la nivel regional și național și de ample consultări cu părțile interesate.

De asemenea, Comisia consultă în mod regulat părțile interesate, printre altele în cadrul grupului de experți privind acordurile comerciale² și al dialogului cu societatea civilă³.

² <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/>

³ <http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531>

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Nu se aplică.

- **Evaluarea impactului**

În această etapă nu este necesară o evaluare a impactului (EI), deoarece negocierile pentru APE cu țările și regiunile ACP se bazează pe autorizația existentă a Comisiei din partea Consiliului din 2002. Substanța negocierilor nu reprezintă un nou domeniu de politică; ele reprezintă continuarea negocierilor care sunt în curs de desfășurare de mai mulți ani.

În plus, o evaluare a impactului ex ante se efectuează, de obicei, numai dacă este necesar să se sprijine decizia de a lansa sau nu negocieri cu anumiți parteneri comerciali, și anume înainte de autorizarea de către Consiliu a începerii negocierilor. În acest caz, Consiliul a confirmat deja că nu este necesară o nouă autorizare pentru negocierile de aprofundare cu țările AES.

Întrucât domeniul de aplicare al modificărilor directivelor de negociere actuale este limitat, impactul nu ar trebui să fie major.

Astfel cum s-a menționat în secțiunea „Consultările părților interesate”, Comisia Europeană are în vedere o evaluare a impactului asupra dezvoltării durabile (SIA) în legătură cu noile negocieri cu AES, care vor fi lansate la începutul anului 2020. Evaluarea va include o secțiune de evaluare ex post privind punerea în aplicare a APE interimar în vigoare. Acest lucru ar permite realizarea unei evaluări a efectelor care depășesc ceea ce se întâmplă în cazul evaluărilor clasice ale impactului asupra dezvoltării durabile. Aceeași abordare s-ar putea aplica în cazul oricăror negocieri viitoare privind aprofundarea celorlalte APE existente.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Nu se aplică.

- **Drepturile fundamentale**

Inițiativa respectă pe deplin Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special articolul 8 privind protecția datelor cu caracter personal.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Inițiativa nu are implicații bugetare.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și modalități de monitorizare, evaluare și raportare**

Nu se aplică.

- **Documente explicative (pentru directive)**

Nu se aplică.

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Nu se aplică.

Recomandare de

DECIZIE A CONSILIULUI

de actualizare a directivelor de negociere pentru negocierea acordurilor de parteneriat economic (APE) cu țările și regiunile din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (4) primul paragraf, coroborat cu articolul 218 alineatele (3) și (4),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) La 12 iunie 2002, Consiliul Uniunii Europene a adoptat directivele de negociere pentru negocierea acordurilor de parteneriat economic (APE) cu țările și regiunile din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP).
- (2) Acordurile de parteneriat economic încheiate cu țările și regiunile ACP includ clauze de rendez-vous pentru viitoarea revizuire a acestor acorduri.
- (3) Actualizarea directivelor de negociere este necesară pentru a încadra mai precis noile negocieri, în lumina recentelor inițiative și priorități politice ale UE legate de evoluția comerțului pe plan mondial,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Directivele de negociere adresate Comisiei privind negocierile acordurilor de parteneriat economic (APE) cu țările și regiunile din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP) se modifică în conformitate cu anexa.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*